

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 01-09-2026

Mødedato	Tirsdag d. 01. september 2026 kl. 08:00
Mødested	425
Mødedeltagere	Ida Smed, Eivind Underbjerg Hansen, Christian Mutwa Christensen, Kim Petersen Wandahl, Arne Leyh Petersen, Dorrit Knudsen, Erwin Andresen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Drøftelse af udvalgets studietur i 2027.....	4
Godkendelse af udmøntning af midler til vederlagsfri rygestopmedicin.....	5
Godkendelse af udmøntning af midler til bedre hjælp til børn med svær overvægt.....	6
Godkendelse af revision af temahandleplan for rusmidler.....	8
Godkendelse af revision af temahandleplan for hygiejne.....	10
Godkendelse af afholdelse af orienteringsmøde vedr. Danmark i Bevægelse.....	12
Orientering om "Social Drive Out" i Aabenraa Kommune.....	14
Orientering om møde i Sundhedsråd Sønderjylland den 25. august 2026.....	16
Gensidig orientering.....	18
Underskriftsside.....	19

Godkendelse af dagsorden

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at dagsordenen godkendes.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

Drøftelse af udvalgets studietur i 2027

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget drøfter sin studietur i 2027.

Udvalget forventes i 2027 at foretage en studietur til en eller flere relevante destinationer.

På mødet drøftes indhold og muligheder for den kommende studietur.

Forvaltningen vil på mødet give et oplæg med forslag.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at udvalgets studietur i 2027 drøftes.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Drøftet.

Godkendelse af udmøntning af midler til vederlagsfri rygestopmedicin

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget beslutter, at udmøntningen af midler øremærket vederlagsfri rygestopmedicin fortsætter.

Midlerne stammer fra udmøntningsaftalen for Kræftplan V, hvor der er afsat midler til vederlagsfri rygestopmedicin i forbindelse med kommunale rygestoptilbud. Midlerne blev første gang udmøntet med 0,098 mio. i 2. halvår 2025, hvor det endnu ikke var kendt, om der var tale om varige midler. Nu ligger det klart, at kommunerne tildeles midler i 2026 og 2027.

Midlerne, som er en del af Midtvejsreguleringen for 2026 og Lov & Cirkulære for budget 2027-2030 blev godkendt udmøntet af Økonomiudvalget den 11. august 2026. Midlerne udgør i 2026 0,048 mio. kr. og i 2027 0,058 mio. kr.

Udvalget godkendte den 12. august 2025, at midlerne for 2025 skulle udmøntes via et tilskud på 1.400 kr. til afvænningsmedicin pr. borgerforløb, samt at tilskuddet skulle kobles til et krav om fremmøde i rygestopforløb og samtykke om registrering i STOPbasen.

Da hver borger ikke nødvendigvis bruger det fulde beløb på 1.400 kr., kan man ikke vide præcis hvor mange borgere, der kan få glæde af tilbuddet. Hvis alle brugte det fulde beløb, ville 41 borgere kunne få glæde af tilbuddet, i praksis vil tallet dog være højere.

Sundhedscentret har i 2025 brugt 0,066 mio. kr. på rygestopmedicin samt 0,023 mio. kr. til at reklamere for muligheden for at få vederlagsfri rygestopmedicin i forbindelse med et kommunalt rygestoptilbud.

Forvaltningen anbefaler, at midlerne i 2026 og 2027 fortsat anvendes i overensstemmelse med beslutningen fra 2025.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at midlerne fortsat anvendes, jf. beslutning i 2025

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

Godkendelse af udmøntning af midler til bedre hjælp til børn med svær overvægt

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget beslutter, at udmøntningen af midler øremærket bedre hjælp til børn med svær overvægt fortsætter, og at midlerne udmøntes gennem Sund Balance.

Midlerne stammer fra udmøntningsaftalen for Kræftplan V, hvoraf et beløb er afsat til, at kommunerne skal have et tilbud til børn i alderen 5-8 år med svær overvægt, der supplerer tilbud og behandling i regionerne. I Aabenraa Kommune skønnes målgruppen at omfatte 30 børn på årsplan. Midlerne blev første gang udmøntet i 2. halvår 2025, hvor det endnu ikke var kendt, om der var tale om varige midler. Dette er nu kendt og kommunerne tildeles varige midler til formålet.

Midlerne, som er en del af Midtvejsreguleringen for 2026 og Lov & Cirkulære for budget 2027-2030 blev godkendt udmøntet af Økonomiudvalget den 11. august 2026. Midlerne udgør i 2026 0,156 mio. kr. og i 2027-2030 0,154 mio. kr. årligt.

I forbindelse med tilbuddet er Regeringen og KL er enige om, at Sundhedsstyrelsen udarbejder en kvalitetsstandard for tilbuddet, der skal holde sig inden for den afsatte økonomiske ramme, som evalueres efter to år. Kvalitetsstandarden skal give kommunerne en faglig ramme, som tilbuddet skal tilbydes indenfor og give mulighed for at tilrettelægge fleksible løsninger, der kan tilpasses lokale behov. Udarbejdelsen skal ske med inddragelse af KL og efter planen i 2026.

KL har oplyst, at de i juni 2026 fik at vide fra Sundhedsstyrelsen, at arbejdet med kvalitetsstandarden var blevet forsinket. Så vidt vides er det igangsat, men det er usikkert, om kvalitetsstandarden ligger klar inden udgangen af 2026.

Forvaltningen anbefaler, at midlerne i 2026 og fremadrettet udmøntes gennem Sund Balance-tilbuddet i Sundhedsplejen, hvor man i overensstemmelse med budskabet fra forskningsartikler på området arbejder på at give et vejledningstilbud, der i så høj grad som muligt er individuelt tilpasset til familiernes ønsker og behov.

Forvaltningen forventer, at når kvalitetsstandarden kommer fra Sundhedsstyrelsen, vil implementeringen af kvalitetsstandardens krav blive drøftet i Adipositas-netværket for Sønderjylland, der består af Sundhedsplejen i de fire kommuner, børneafdelingen på Sygehus Sønderjylland samt Julemærkehjemmet i Kollund. I dette forum kan henvisningsmetode og en fælles tilgang aftales.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Social & Sundhed indstiller,
at midlerne udmøntes som foreslået gennem Sund Balance.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

Godkendelse af revision af temahandleplan for rusmidler

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til at udvalget godkender første udkast til temahandleplan for rusmidler samt træffer beslutning om den videre proces for revision af temahandleplanen.

Udvalget besluttede den 2. juni 2026 at igangsætte revision af den gældende temahandleplan gennem involvering en arbejdsgruppe af relevante fagpersoner, herunder Center for Socialpsykiatri & Rusmidler, SSP, koordinator for CampusRåd Aabenraa og Center for Familier.

Temahandleplanens indhold

Indholdet i den reviderede temahandleplan bygger på indhold fra den foregående. Arbejdsgruppen har vurderet, at indholdet i den foregående version overordnet set fortsat er relevant og rammende for de faglige behov på området.

De væsentligste ændringer i den reviderede version er vedr. opdatering af data og justering af tekst, så den fortsat er rammende og relevant ift. den aktuelle indsats på området. Herunder med opdatering af data fra Sundhedsprofilen 2025 og Ungeprofilundersøgelsen 2025.

Den overordnede strategi i indsatserne er fortsat at forebygge risikovillighed og mindske sociale overdrivelser, flertalsmisforståelse og risikoadfærd med henblik på bl.a. at

- udsætte debutalderen for alkohol
- forebygge indtag af narkotiske stoffer
- påvirke holdninger og adfærd i relation til alkohol og stoffer
- sikre en hurtig, rummelig og differentieret behandlingsindsats

Temahandleplan for rusmidler 2027-2029 viderefører opdelingen i ”det ser vi, det gør vi og det styrker vi”, for at vise hhv. data og tendenser, det nuværende arbejde og udviklingen. Arbejdet og udviklingen på området struktureres som hhv. forebyggende, foregribende og behandlingsmæssige indsatser, som også er opdelingen i indsatstrappen på rusmiddelområdet.

Den videre proces

Når høringssvar fra rådene og udtalelserne fra forvaltningerne foreligger, vil eventuelle forslag til ændringer blive indarbejdet og temahandleplanen blive opsat grafisk.

Derefter vil det endelige udkast til temahandleplan for rusmidler 2027-2029 blive præsenteret for udvalget med endelig godkendelse i Byrådet.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,

at første udkast til temahandleplan for rusmidler 2027-2029 godkendes,

at første udkast til temahandleplan for rusmidler 2027-2029 sendes til udtalelse i kommunens forvaltninger og relevante fagudvalg, og

at udkast til temahandleplan sendes til høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

1. **at** godkendt.
2. **at** godkendt.
3. **at** godkendt.

Godkendelse af revision af temahandleplan for hygiejne

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget godkender første udkast til revideret temahandleplan for hygiejne samt sender udkastet til høring hos Seniorrådet og Handicaprådet og til udtalelse hos forvaltningerne i Aabenraa Kommune samt Hoved Med-Udvalget (HMU).

Den reviderede temahandleplan skal gælde for perioden 2027-2029.

Temahandleplanens indhold

Temahandleplanen er revideret af Hygiejnegruppen, hvor alle forvaltninger er repræsenteret.

Det overordnede formål og de styrende principper for indsatsen er videreført fra den nuværende handleplan: Formålet er 'Bedre hygiejne for alle – mere sundhed for flere' og principperne er:

1. Vi skaber de rette rammer for god hygiejne
2. Vi stiller retningslinjer for god hygiejne til rådighed
3. Vi stiller den rette viden om god hygiejne til rådighed.

Hygiejnegruppen har ligeledes valgt at fastholde de fire indsatsområder fra den gældende temahandleplan for hygiejne, som er:

1. Organisering
2. Information og opmærksomhed
3. Kompetenceudvikling og uddannelse samt
4. Monitorering og analyse.

Temahandleplanen indeholder for hver af disse indsatsområder fire afsnit:

1. Det ser vi – en beskrivelse af udfordringer og tendenser
2. Det vil vi – en angivelse af mål og ambitioner for indsatsen
3. Det gør vi – en beskrivelse af de nuværende konkrete indsatser
4. Det styrker vi – en beskrivelse af nye og/eller styrkede indsatser.

Et væsentligt nyt element i temahandleplanen er indarbejdelse af de krav og forventninger til kommunen, der fremgår af Indenrigs- og Sundhedsministeriets 'National handlingsplan for antimikrobiel resistens hos mennesker' fra 2025.

Desuden tydeliggør den reviderede temahandleplan, at hygiejne indgår som en vigtig del af kommunens sundhedsberedskabsplanlægning, der har til formål at sikre en effektiv

varetagelse af Social & Sundheds ansvar og opgaver i en ekstraordinær situation ved større beredskabshændelser.

Den videre proces

Når høringssvar fra rådene og udtalelserne fra forvaltningerne og HovedMED-udvalget foreligger, vil eventuelle ændringer blive indarbejdet og temahandleplanen vil blive sat op af en grafiker. Derefter vil det endelige udkast til temahandleplan for hygiejne 2027-2029 blive sendt til udvalgets og senere Byrådets godkendelse i december 2026.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,

at udvalget godkender første udkast til revideret temahandleplan for hygiejne,

at første udkast til revideret temahandleplan for hygiejne sendes til udtalelse hos øvrige forvaltninger samt HovedMED-udvalget,

at første udkast til revideret temahandleplan for hygiejne sendes til høring hos Seniorrådet og Handicaprådet.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

1. **at** godkendt.
2. **at** godkendt.
3. **at** godkendt.

Godkendelse af afholdelse af orienteringsmøde vedr. Danmark i Bevægelse

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at udvalget træffer beslutning om et eventuelt orienteringsmøde omkring "Danmark i Bevægelse"-undersøgelsen.

"Danmark i Bevægelse" er den største nationale undersøgelse af danskernes bevægelsesvaner og kommunernes mål og indsatser for bevægelsesfremme. Formålet er at skabe viden, der kan styrke bevægelse og deltagelse i idrætsfællesskaber. Undersøgelsen er udarbejdet af Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet og er støttet af Nordea-fonden.

Undersøgelsen har som ambition at koble akademisk forskning direkte til den kommunale virkelighed. Erfaringer fra en lignende undersøgelse i 2020 viser, at netop denne kobling har givet kommunerne et unikt værktøj til at forstå, hvem der bevæger sig, hvordan de gør det, og vigtigst af alt, hvad der gør, at nogle borgere er mindre aktive i bevægelsesfællesskaber end andre.

På denne baggrund tilbydes kommunerne, at der kommer en forsker tilknyttet undersøgelsen ud til et lokalt bevægelsesmøde, hvor den specifikke kommunerapport for Aabenraa Kommune præsenteres og gennemgås. Et bevægelsesmøde vil således indeholde:

- Data for Aabenraa Kommune
- Sammenligning med landsgennemsnit og lignende kommuner
- Praksisnære opmærksomhedspunkter/anbefalinger til bevægelsesfremme
- Introduktion til online database og ressourcer, der kan bruges i det efterfølgende arbejde

Mødet kan afholdes i tidsrummet 19. oktober 2026 til 31. maj 2027 og kommunen står for lokaler m.v., mens Syddansk Universitet afholder udgifter til honorar og transport til forskeren. Det er op til kommunen at sammensætte deltagerkreds til mødet, men anbefales at invitere bredt, i form af lokalpolitikere, folkeoplysningsudvalg, fritidsudvalg, medarbejdere på tværs af relevante forvaltninger, lokale foreninger med videre.

Social & Sundhed ser flere modeller for et bevægelsesmøde:

- 1) At rapportens resultater bearbejdes af forvaltningen og fremlægges for udvalget af forvaltningen.
- 2) At en forsker inviteres til at fremlægge resultater og anbefalinger for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
- 3) At Sundheds- og Forebyggelsesudvalget inviterer relevante politiske fagudvalg til et fælles temamøde om bevægelse med udgangspunkt i en fremlæggelse af

undersøgelsen og undersøgelsens anbefalinger som oplæg til en tværgående drøftelse af den politiske prioritering af fysisk aktivitet ud fra den aktuelle temahandleplan for fysisk aktivitet.

- 4) At Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, eventuelt i samarbejde med andre relevante politiske fagudvalg, inviterer til et dialogmøde om fysisk aktivitet i Aabenraa Kommune med udgangspunkt i undersøgelsen, undersøgelsens anbefalinger samt en status på temahandleplanen for fysisk aktivitet. Relevante medarbejdere og civilsamfundsaktører inviteres med fx via annoncering.

Den kommunespecifikke rapport for Aabenraa Kommune er vedlagt sagen til orientering.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,

at udvalget træffer beslutning om eventuel afholdelse af et bevægelsesmøde.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Der arbejdes videre med model 1 forud for beslutning om videre proces.

Orientering om "Social Drive Out" i Aabenraa Kommune

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om KFUM's sociale indsats "Social Drive Out", der påbegyndes i Aabenraa Kommune i december 2026.

Baggrund - værdighedsreformen

Den forrige regering indgik sammen med SF og Det Konservative Folkeparti aftale om en værdighedsreform, som føres videre af den nuværende regering. Udvalget fik en orientering om værdighedsreformen i marts 2026.

Værdighedsreformen består af en række initiativer, der skal sikre de mest udsatte borgere et mere værdigt liv. Et af initiativerne er udbredelsen af mobile væresteder via "Social Drive Out", og der er derfor afsat midler til at gøre KFUM's indsats med "Social Drive Out" landsdækkende.

"Social Drive Out"

"Social Drive Out" er en social indsats drevet af KFUM, til en målgruppe som ofte overses eller ekskluderes i de eksisterende sociale indsatser, og som ofte også har svært ved at gøre brug af den offentlige hjælp fra kommune og sundhedsvæsen.

"Social Drive Out" består af udkørende og opsøgende hjælp til ensomme og udsatte mennesker, der hvor de lever og bor. Indsatsen forebygger, at udsatte og isolerede mennesker, som ofte også er skeptiske overfor myndighederne, bliver overset. KFUM beskriver indsatsen med tre typiske dele:

- Etablering af lokale fællesskaber til ensomme
- Samtaler, støtte og brobygning til ensomme og udsatte mennesker
- Særlig støtte og hjemmebesøg til de mest udsatte mennesker.

Samarbejde med kommune og lokale aktører

KFUM's lokale indsats tilrettelægges i samarbejde med lokale ressourcepersoner. Det kan f.eks. være kommunale støtte-kontaktpersoner, boligsociale medarbejdere og andre relevante lokale aktører, som kan hjælpe med at identificere lokale, udsatte mennesker. "Social Drive Out" kan også hjælpe med at tilrettelægge opfølgende indsatser i tæt samarbejde med myndigheder og andre aktører. KFUM er i gang med at organisere det kommende samarbejde med relevante samarbejdspartnere i Aabenraa Kommune herunder kommunale medarbejdere og private aktører som f.eks. Den Blå Oase under Blå Kors.

KFUM driver indsatsen med "Social Drive Out" med udkørsel fra KFUM's sociale værested "Parasollen" i Haderslev. KFUM har et ønske om at skalere op og ansætte en ekstra medarbejder i forbindelse med at etablere "Social Drive Out" i Aabenraa Kommune.

Forventningen er, at der fra december 2026 vil være "Social Drive Out" også i Aabenraa Kommune. Udvalget får i foråret 2027 en opfølgning på indsatsen.

Som bilag vedlægges KFUM's foldere med beskrivelse af indsatsen.

Økonomi og afledt drift

Der er ingen økonomiske konsekvenser for Aabenraa Kommune forbundet med ordningen.

Sagen afgøres i

Social- og Seniorudvalget

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Taget til efterretning.

Orientering om møde i Sundhedsråd Sønderjylland den 25. august 2026

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om møde i Sundhedsråd Sønderjylland den 25. august 2026.

På mødet var følgende punkter:

1. Godkendelse af dagsordenen
2. Orientering om visions- og strategiproces på Sygehus Sønderjylland
3. Orientering om arbejdet med helhedsplan for Sygehus Sønderjylland
4. Godkendelse vedrørende styrkelse af eksisterende udgående psykiatriske teams i nærsundhedsplanen
5. Drøftelse af temaer til nærsundhedsplanen – Session 2: Psykiatri
6. Første afrapportering fra Taskforce vedr. patientrettigheder i Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark
7. Orientering om model for regional hjemtagning af behandlingen af 18-24-årige med let til moderat angst og depression
8. Godkendelse af model for inddragelse af almen praksis
9. Orientering om udmøntning af den kommunale investeringsmotor i 2027
10. Orientering om godkendelse af delingsaftalerne i Sønderjylland
11. Orientering om forslag til kommissorium for indsats vedr. ulighed i børns behandling
12. Orientering om sommeraftalen 2026 om implementering af sundhedsreformen
13. Orientering om National Sundhedsplan 2027-2030
14. Orientering om mødekalender 2026
15. Eventuelt

Referatet fra mødet er vedhæftet som bilag.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Taget til efterretning.

Gensidig orientering

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at orienteringer tages til efterretning.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Taget til efterretning.

Underskriftsside

INDSTILLING

Social & Sundhed indstiller,
at protokollen godkendes.

BESLUTNING SUNDHEDS- OG FOREBYGGELSESUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.